

billigt at appellere her til Lands. Ofte appelleres der ogsaa, fordi man ønsker at trække Sagen ud og undgaa Eksekution, idet den tabende Part mener, at han dog er bedre tjent med at appellere end med at udsætte sig for denne. Fremdeles maa en Sag ofte beskrives, blot for at vedkommende kan faa Lejlighed til, hvad der i Grunden er ret naturligt, at forelægge samtlige Sagens Akter for den Advokat, han vil raadsørge, idet det maa anses for at være uden for Reglen, hvis Retsskriveren udlaaner samtlige Sagens Akter til det Brug. Endelig appelleres der, fordi Retsspørgsmaalet kan være tvivlsomt og Dommen fejlagtig. Det er altsaa ganske overordentlig hyppigt, at det sker nu til Dags, og det kan indtræffe, at der paa et Kontor i en Jurisdiktion af Middelstørrelse samtidig bestilles 2—3 større Akter, hvilket medfører, at en enkelt Skriver maa anvende hele sin Tid i Maaneder paa dette brydsomme Arbejde. Derved maa selvfølgelig Kontorets øvrige Skriverforretninger lide; andre Ting, der ere fuldt saa vigtige, maa sættes til Side. Proceduren har nemlig efterhaanden antaget et uhyre Omfang, idet Sagerne, som bekendt, vare meget længe. Man maa naturligvis give den højtærede Justitsminister Ret i, hvad han udtalte forleden, at det for en ikke ringe Del skyldes Dommerne; thi hvis man strengt vilde følge de gældende Bestemmelser, kunde Proceduren jo nok indskrænkes en Del med Hensyn til Tiden. Men i alt Fald fra tidligere Aar har man en Mængde Retsafgørelser fra overordnede Retter for, at man meget vanskelig skal nægte en Anstand, og jeg kan ogsaa huske, at i min Ungdom som Jurist bed det som Regel: Hvis du nogensinde bliver Dommer, saa nægt aldrig en Anstand. Opfattelsen var nemlig den, at det ved Overretten dog næsten altid blev til en Anstandsbevilling. Dette Forhold har imidlertid bevirket, at Proceduren er meget langvarig, og dette fører atter til en uhyre Vidtløftighed, navnlig da Sagerne hos de allerflESTE Sagførere ere i Hænderne paa Fuldmægtigene. Naar en Sag nemlig kommer til at vare en 2—3 Aar, og der imidlertid veksles Fuldmægtig, kan det hænde, at den ny Fuldmægtig ser paa Sagen paa en anden Maade end den tidligere, og saa begynder den forfra. Der er altsaa næsten ingen Grænse for Proceduren nu til Dags. Alt dette Skrivere skal besørge, og som det synes, i de allerflESTE Tilfælde til liden eller ingen Nytte. Og hvad er det

saa for Mennesker, der skulle udføre dette Arbejde? Det gør kun Forholdet endnu mere besværligt og utaaleligt, at det gerne er ganske unge Mennesker, Lærlinge, som egentlig slet ikke egne sig dertil. De have ikke den fornødne Øvelse i at læse hele den Mængde Fakturaer, som skulle indføres, al den Handelskorrespondance, som udrives af Kopibøger, og det tager dem følgelig en forfærdelig Tid. Til sidst skal saadan et Arbejde, der kan være skrevet paa en hel Maaned, konfereres; det tager igen Dage. Man maa endelig erindre, hvorledes Forholdene paa Retskontorerne ere. Der er f. Eks. i en meget stor Jurisdiktion bevilget Gage til 2 Fuldmægtige og en Skriver, med 900 Kr. til hver af Fuldmægtigene og 500 Kr. til Skriveren. Kun denne ene Skriver bevilges der Gage til, skønt der ofte er Brug for flere Skrivere til 500 Kr.; i mange Tilfælde for 3. At skaffe sig disse, lader sig altsaa kun gøre ved at tage den ene Fuldmættiggage paa 900 Kr. og lægge den til de 500 Kr. Derved faar man 1,400 Kr. til 3 Skrivere. Af disse vil den ene være Protokolfører og maa som saadan tilbringe Halvdelen af sin Tid i Retten. Han skal besørge alle Udskrifterne af Politiforhørene i kriminelle Sager, han har alle Dommene at indføre, og kan følgelig ikke bestille andet. Saa bliver der altsaa til at dele de tiloversblevne faa hundrede Kroner endnu et Par Mennesker. Det er lutter Lærlinge, som man nu til Dags kan vente at beholde nogle faa Maaneder, højst et halvt Aar, thi der er ingen, der mere kan være tjent med at gaa den Vej. Efter at det nemlig er blevet saa meget vanskeligere at faa den saakaldte dansk-juridiske Eksamen, er der ikke længere noget at opnaa ved at blive paa et Retskontor. Det er altsaa unge Mennesker, der skulle lære at skrive, for derefter at gaa over til Handelskontorer eller andre Kontorer, som i Reglen have det brydsomme Arbejde med disse Akter, hvorfor Akterne heller ikke altid ere silfredsstillende udfærdigede. I hvert Fald tager Udfærdigelsen ganske overordentlig lang Tid.

Jeg fremhæver disse Forhold for at vise, hvor særdeles megen Pris her fra alle Sider vil sættes paa, om det maatte lykkes at gennemføre et Lovforslag som dette. Denne Betragtning er selvfølgelig ikke tilstrækkelig, det erkender jeg. De Synspunkter, den ærede Minister har gjort gældende, maa ogsaa tages i Betragtning, ja, endog sættes i første Række. Man maa selvfølgelig indrømme, at det, som den